

Dost Binalar

Enerji tüketiminin ve bu tüketime bağlı karbon salımının önemli bir kaynağı haneler. Ülke bazında değişmekle birlikte, dünyadaki toplam karbon salımının %12'sinden hanelerin sorumlu olduğu tahmin ediliyor. Çevreciliğin en fazla değiştirdiği alanlardan birinin mimari olması da bu gerçeğin “doğal” bir sonucu: Pasif ısıtma/soğutma sistemleri, gri su kullanımı, teras bahçeleri, yeşil bina sertifikasyon programları içinde yaşadığımız mekanları daha verimli hale getirmek üzere başlatılan uygulamalardan sadece birkaçı... Son bir, iki yıldır ise yeşil mimari çevreciliği aşan yeni bir çaba ile zenginleşiyor. Bu çaba, her anlamda “dost binalar” yaratmak olarak özetlenebilir: Sadece çevre ile değil, bütçe ve toplum ile de dost binalar... Su ve enerji tüketiminde verimli, orta gelirli sıradan vatandaş için ulaşılabilir, mahallenin sosyal dönüşümünde katalist görevi üstlenen binalar yaratmak yeşil mimarinin yeni misyonu haline geliyor.

Çevreci hareketin kalesi sayılabilecek şehirler arasında yer alan Portland, yeşil mimarinin üstlendiği bu yeni misyon ile ilgili de öncülük ediyor. [Richard L. Harris Building](#) dost binaların ilk örneklerinden sayılıyor. Central City Concern tarafından, kamu finansmanı ile inşa edilen Richard L. Harris Building 2004 yılından bu yana uyuşturucu bağımlılarına ideal rehabilitasyon ortamını sunuyor. Projenin başlangıç noktası çok basit: “İyileşmek için önce duygusal olarak evim diyebildiğiniz bir mekana ihtiyaç duyarsınız.” Bağımlılar bu özel binaya kiracı olarak kabul ediliyor. Özel tasarımlı, UV filtreli camlar sayesinde ısıtma/soğutma eforu en aza indirgenmiş durumda. Sadece çevrecilik adına değil, binanın kiracıları olan bağımlıların ödediği aylık aidatı düşük tutmak için de enerji verimliliği son derece önemli. Bilinçli olarak geniş bir yer ayrılan ortak alanlar kiracıları sosyalleşmek için cesaretlendiriyor. Çünkü sosyalleşmenin uyuşturucu bağımlılığın kurtulma sürecindeki olumlu etkisi biliniyor. Gönüllü kiracılar geniş yeşil alanın bakımına katılabiliyor. Son olarak, binanın camlarla kaplı ilk iki katı mahalle sakinlerin projeye güven duymasına ve zamanla kiracılar ile bir diyalog başlatması için gereken “şeffaflığı” sağlıyor.

Richard L. Harris Building'in içinde uyuşturucu bağımlıları için 180 kiralık oda/stüdyo daire ve sürekli destek vermeye hazır bir sağlık personeli bulunuyor. Kiracılar %88'i altı ay içinde “temizlenmeyi” başarıyor – Hatta parklardan kullanılmış enjektör toplamak gibi, sosyal amaçlı etkinliklere katılıyor. Uyuşturucu satıcıları uzaklaşıyor. Bir zamanlar pek de yaşanacak bir yer olmayan River District, bu ve benzeri projeler sayesinde, gelir düzeyi yüksek kitle için yeni bir çekim merkezi haline dönüşüyor. Parklarda sızan bağımlıların yerini oynayan çocuklar alıyor. Kar amacı güdmeyen Central City Concern, devletten aldığı destek ile 33 milyon dolarlık bir bütçe yönetiyor ve 460 kişilik bir ekip ile yılda 15,000 kişinin topluma kazandırılması için öncülük ediyor. Bu umut dolu vizyonun yeşil mimariden güç alarak ortaya çıkardığı projeler gösteriyor ki, dost bir bina ile tüm mahalleyi dönüştürmek mümkündür.

